

Climate Change

भोसम परिवर्तन

મોસમ પરિવર્તન

આવનારી સદીઓમાં પર્યાવરણીય ફેરફારોથી

તાપમાન બદલાતાં દરિયાની સપાટી વધતાં ગુજરાત છ ટાપુઓમાં વહેંચાશે

અમદાવાદ, ભુવવાર
પર્યાવરણમાં થઈ રહેલા ફેરફારોના પગલે
એક સમય એવો પણ આવી શકે છે કે જ્યારે
દરિયાની સપાટી કેટલાક મીટર ઉંચી વધી
જવાની સંભાવના રહે છે. અને જો આમ થશે
તો કચ્છના રણના માર્ગે પસી આવનારા સાંધા
ત્રણસો વર્ષોમાં દરિયાના પાણીથી ઢાલું
ગુજરાત છ ટાપુઓમાં વહેંચાઈ જશે. આજ
અમદાવાદમાં ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ખાતે
આયોજિત થી ઈન્ડિયન સાંસાયટી ફોર
ઈકોલોજીકલ ઈકોનોમીકસના પાંચમા
પરિસંવાદમાં બોલતા સંયુક્ત રાષ્ટ્રસંઘના
પૂર્વ ઉપસચિવ શ્રી નીતિન દેસાઈએ જણાવ્યું
હતું.

તેમણે કહ્યું કે વિશ્વનું તાપમાન હાલ
સરેરાશ બે ડિગ્રી વધ્યું છે. આ વધારો પાંચ
ડિગ્રીએ પહોંચે તેનું જાખમ વિશ્વ પર તોળાઈ
રહ્યું છે. વધતા તાપમાનથી ઉત્તર અને
દક્ષિણના સિમાચ્છાદિત ખંડો પીગળશે તો
દરિયાની સપાટી કેટલાક મીટર ઉંચી વધી
જાય એ શક્ય છે. જો તાપમાનને નિયંત્રણમાં
રાખવાનું કામ આજે ત્યાં કરીએ તો પચાસ
વર્ષ પછી તે અતિશય અચરૂં બની

શાસકો બજારોને નહીં પણ ભાવિ પેઢીના
હિતોને અનુરૂપ નિર્ણયો લે : નીતિન દેસાઈ

જશે. મેક્સિકોની ગણતરી અનુસાર આપણે કહ્યું
જ ન કરીએ તો પર્યાવરણની ઉભી થનારી
ગંભીર પરિસ્થિતિથી વિશ્વની છઠ્ઠીપીઠમાં
ભવિષ્યમાં પાંચથી દસ ટકા નુકસાન જશે. જો
હાલ પ્રયત્નો શરૂ કરી દઈએ તો છઠ્ઠીપીઠના
માત્ર એક ટકા જેટલો ભય થાય તેમ છે.

હાલની જળ પરિયોજનાઓ, બંધ, બંદરો
ભૂતકાળના ડેટાના આધારે તૈયાર થઈ રહ્યા
છે. પરંતુ વાસ્તવમાં સરકારે ભવિષ્યને
ધ્યાનમાં રાખીને તેને તૈયાર કરવા જોઈએ.
હાલની જળસપાટી, ઢાલું જળવહણ
ભવિષ્યમાં બદલાશે.

વિશ્વમાં પર્યાવરણનું ઘનન કરનારી
સમગ્ર પરિસ્થિતિમાં ધ્યાનાકર્ષક બાબત એ
છે કે ઉત્તરના દેશો તાપમાન વધારવામાં અને
પ્રદૂષણ વધારવામાં મોટો ફાળો ધરાવે છે
જ્યારે તેને સહન દક્ષિણ ગોળાર્ધના દેશોએ
કરવું પડે છે. આપણા દક્ષિણના દેશોને અધી
ડિગ્રીનો વધારો પણ ભયંકર નુકસાન પહોંચાડે
તેમ છે. વિશ્વમાં એક જૂથ પર્યાવરણને નુકસાન
કરે છે તે બીજું જૂથ તેનો ભોગ બને છે. એક
દેશ પરિસ્થિતિ વધારે છે બીજાં તેના માટે
ભય થાય છે. જ પેટી હજી જન્મી નથી તેનો

કોઈ અવાજ નથી એટલે તેનું ભવિષ્ય, આજથી
સો વર્ષ પછીનું ધરતીનું ભવિષ્ય ખરાબ
કરવામાં આવી રહ્યું છે. બજારોને અનુકૂળ
નિર્ણયો લેવાના બદલે શાસકોએ ભાવિ પેઢીના
હિતને અનુરૂપ નિર્ણયો લેવાનો સમય પાકી
ગયો છે. પરિસંવાદમાં બોલતા ગુજરાત
વિદ્યાપીઠના કુલનાયક શ્રી સુદર્શન આચંબરે
કહ્યું કે ગાંધીજીના એકાદશા વ્રત જેવા કે
સત્ય, અહિંસા, ચોરી ન કરવી, વળજોઈતું ન
સંક્રમણ, જાતમહેનત, સ્વદેશી, સ્વાઠ્યાગમાં
જ પર્યાવરણની રક્ષાનો સંપૂર્ણ મંત્ર આવી
જાય છે. એ અલગ વાત છે કે કમનસીબે
શ્ચાય પર્યાવરણ આ સિદ્ધાંતના પાયા પર
ભણાવવામાં આવતું નથી. ગાંધીજીએ પ્રત્યેક
વ્યક્તિ સ્વ-અનુશાસનથી પર્યાવરણને જાળવી
રાખે એ બાબત પર ભાર મૂક્યો હતો. આ
બાબતને આગળ ધ્યાનમાં વિદ્યાપીઠના
રજિસ્ટ્રાર શ્રી રાજેન્દ્ર ખીમાલીએ કહ્યું કે
વિદ્યાપીઠમાં હાલ હોસ્ટેલની અગાશીની
વીજળી પેકલ સાયકલથી પૂરી પાડી શકાય
તેના, જળસંચયન અને કચરામાંથી
કમ્પોસ્ટ બનાવે બનાવવાના પ્રયત્નો હાથ
પરચા છે.

Global warming behind hurricane?

Washington: Global warming has probably made hurricane Gustav a bit stronger and wetter, some top scientists said, but the specific connection between climate change and stronger hurricanes remains an issue of debate. The Atlantic is seeing an increase in storms rated among the strongest. In the past four years, hurricanes Gustav and Katrina, and six other storms have reached category 4 or higher with sustained winds of at least 211 kph, according to research at Georgia Tech. Six scientists on Sunday said this shows some effect of global warming, but they differ on the size of the effect. "We are just seeing a lot more categories 4 and 5 globally than we have ever seen," said Judith Curry, chairman of earth and atmospheric sciences at Georgia Tech. Measurements of the energy pumped into the air from the warm waters — essentially fuel for hurricanes — has increased dramatically since the mid 90s, mostly in the strongest of hurricanes, according to a soon-to-be published paper in the journal geochemistry, geophysics, geosystems by Kevin Trenberth, climate analysis chief at National Center for Atmospheric Research in Boulder, Colorado. [ap](#)

ગ્લોબલ વોર્મિંગથી બચવા પવન અને સૌર ઊર્જાનો ઉપયોગ જરૂરી

અમદાવાદ, ભુવવાર
ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ખાતે 'ધ ઈન્ડિયન સાંસાયટી ફોર ઈકોલોજીકલ ઈકોનોમીકસ'નું
પાંચમું દિવાર્ષિક સંમેલન યોજાવામાં આવ્યું હતું. જેમાં વિવિધ દેશોમાંથી તજજ્ઞો આવ્યા હતા.
આ કોન્ફરન્સમાં મૂળ તમિલનાડુમાં સુંદરરામન પર્યાવરણ વિશે યુજી જ સમજૂઆતી હતી.
હાલ તેઓ સ્વીટ્ઝરલેન્ડ ખાતે હાનવામાં રહે છે. તેઓ ગાંધીજીનાં મૂલ્યોને માને છે અને ખાટી
પણ પહેરે છે.

પ્રત્યેક વ્યક્તિ એક વૃક્ષ ઉછેરે પર્યાવરણ બચાવે એ શ્રેષ્ઠ ઉપાય

તેઓ ગ્લોબલ વોર્મિંગ અને ધર્યાં વિતિ
છે. તેઓ માનવું છે કે, ગ્લોબલ વોર્મિંગના
બે કારણોથી થાય છે. જેમાં ખોરાકનું ઉત્પાદન
અને બીજું જમીનનું ધોવાણ. જેનાથી જ
ગ્રીનહાઉસ ઈફેક્ટ થાય છે. ગ્લોબલ વોર્મિંગ
માટે ગેસ અગત્યનો ભાગ બજવે છે. જેમાં
કાર્બન ડાયોક્સાઈડ ઓઊલ દ્વારા ઉત્પન્ન
થતી ગેસ, નેચર ગેસનો સમાવેશ કરવામાં
આવે છે.
આ સમસ્યાનાં નિરાકરણ માટે અન્ય

ઈલેક્ટ્રીકથી સંચાલિત બનાવવામાં આવે તો
પર્યાવરણનું રક્ષણ કરી શકાય છે. આ ગાડીને
રીચાર્જ કરવામાં પર્યાવરણનો અઘાડ થતો
નથી તે યુજી જ સારી વાત છે.
પર્યાવરણને બચાવવા માટે દરેક વસ્તુનું
રીસાઈકલિંગ કરવું જોઈએ. જેનાથી
પર્યાવરણને બચાવી શકાય છે. આ ભગીરથી
કાર્યમાં દરેકે સહભાગી બનવું જોઈએ. ખાસ
તો પાણી, સૂર્ય, પવન જેવી ઊર્જાનો ઉપયોગ
કરીને ગ્લોબલ વોર્મિંગથી બચી શકાય છે.

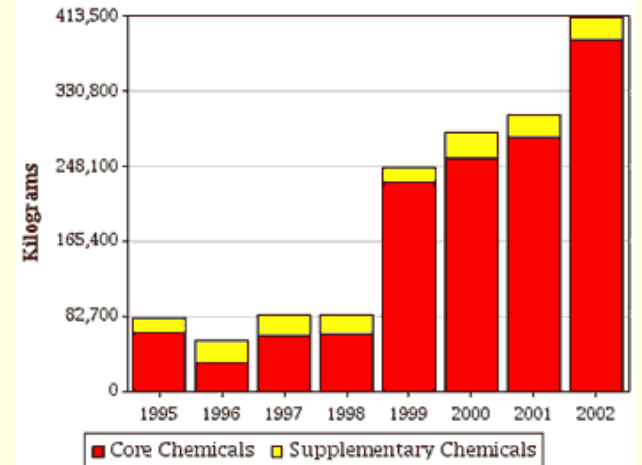
માધ્યમોની ભૂમિકા

■ વિકાસલક્ષી મુદ્દાઓની જાગૃતિ -

બે ટીપા જીંદગીના,
સાક્ષરતા અભિયાન

■ પર્યાવરણ સુરક્ષા-પ્રદુષણ (Pollution watch)

મોસમ પરિવર્તન

- વૈશ્વિક ચિંતાનો વિષય
- સ્થાનિક સ્તરે અસર થવાનો ભય
- લોકોની સહભાગીતા અનિવાર્ય
- માધ્યમોની નૈતિક ફરજ

An Inconvenient Truth

મોસમ પરિવર્તન

- મુદ્દા પર ધ્યાન આપવાની જરૂર
- માત્ર રાજકીય મુદ્દો નથી
- વૈશ્વિક સમુદાય સામેનો નૈતિક પડકાર

An Inconvenient Truth

- અમેરિકાની ડોક્યુમેન્ટરી ફિલ્મ
- પ્રસ્તુતકર્તા: અલ ગોરે
- નિર્દેશક: ડેવિસ ગુગેનહેમ
- ૪૯ મિલિયન ડોલરની આવક
- મે ૨૦૦૬માં Sundance Film Festival માં પ્રસ્તુતિ
- Academy Awards ની વિજેતા ફિલ્મ

Best Documentary and Best Original Song

અલ ગોરેની ઓળખ

- અમેરિકાના ભૂતપૂર્વ ઉપરાષ્ટ્રપતિ
- પર્યાવરણ વિદ્
- લખક-અભિનેતા
- ૨૦૦૭ના નોબલ પુરસ્કારના સહ વિજેતા

An Inconvenient Truth

- “ બૌદ્ધિકોને વિચારવા પ્રેરતી લોકોને જાગૃત કરતી અસાધારણ ફિલ્મ ”
- “ One of the best important film ever ”